

Poznań, 22 stycznia 2021 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.4.3.2020.7.9

Pani
Grażyna Wyrembska
Kierownik
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Międzychodzie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.)*, zwanej dalej ustawą, oraz *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477)*, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Maria Gliniecka – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z 10 sierpnia 2020 r., znak: KN-II.0030.130.2020.1 (*zał. 1. Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 10 sierpnia 2020 r.*) w dniach: 19 i 25 sierpnia oraz 8 września 2020 r. przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie z siedzibą pod adresem: ul. 17 Stycznia 143, 64-400 Międzychód, które w dalszej części dokumentu określa się także w skrócie: „PCPR”, „Organizatorem”, „Centrum” lub „Jednostką”.

Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, a także działania wcześniejsze, jeśli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli (*zał. 2.-2a. Oświadczenia kontrolerów z 18 sierpnia 2020 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- przeprowadzono rozmowy z Panią Grażyną Wyrembską, Kierownikiem PCPR oraz z Panią A.B., koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
- poddano analizie zadania Organizatora oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonano analizy dokumentacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w dalszej części wystąpienia określonych symbolami „I”, „II”, „III”, „IV” oraz „V”,
- zweryfikowano dokumentację prowadzoną przez PCPR dla jednej wybranej rodziny zastępczej zawodowej „A”, dwóch przykładowych rodzin zastępczych niezawodowych „B” i „C” oraz wybranej rodziny zastępczej spokrewnionej, w dalszej części wystąpienia określonej symbolem „D”.

PODCZAS KONTROLI USTALONO

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Międzychodzkiem jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie, wyznaczone Zarządzeniem Nr OR.120.20.2011 Starosty Międzychodzkiego z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, co jest **zgodne z art. 76 ust. 1 ww. ustawy** (zał. 3. Kserokopia Zarządzenia Nr OR.120.20.2011 Starosty Międzychodzkiego z dnia 12 grudnia 2011 r.).

Zadania wynikające z ww. ustawy ujęte zostały w Statucie PCPR nadany Uchwałą Nr XXXIX/242/2010 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 10 czerwca 2010 r., zmienioną Uchwałą Nr XV/107/2012 z dnia 8 marca 2012 r. oraz zmienioną Uchwałą Nr XVI/104/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. (zał. 4. Kserokopia Uchwały Nr XXXIX/242/2010 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 10 czerwca 2010 r., zał. 4a. Kserokopia Uchwały Nr XV/107/2012 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 8 marca 2012 r., zał. 4b. Kserokopia Uchwały Nr XVI/104/2019 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 19 grudnia 2019 r.).

W okresie objętym kontrolą, organizację, strukturę, zakres i tryb działalności Jednostki oraz tryb przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków określał Regulamin Organizacyjny PCPR będący załącznikiem do Uchwały nr 23/38/2019 Zarządu Powiatu Międzychodzkiego z dnia 30 maja 2019 r., zmieniony Uchwałą nr 53/77/2020 Zarządu Powiatu Międzychodzkiego z dnia 23 stycznia 2020 r. (zał. 5. Kserokopia Uchwały nr 23/38/2019 Zarządu Powiatu Międzychodzkiego z dnia 30 maja 2019 r., zał. 5a. Kserokopia Uchwały nr 53/77/2020 Zarządu Powiatu Międzychodzkiego z dnia 23 stycznia 2020 r.).

Analiza aktualnie obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Jednostki wykazała, że w jej strukturze wyodrębniono Dział Pieczy Zastępczej, co jest **zgodne z art. 76 ust. 2 ww. ustawy**. Opis poszczególnych stanowisk wchodzących w skład ww. Działu wskazują, że pracownicy zatrudnieni na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz na stanowisku ds. socjalnych i administracyjnych pełnią odmienne zadania, co jest **zgodne z art. 79 ust. 4 ww. ustawy** (zał. 5. i zał. 5a.).

Podczas kontroli ustalono, że w badanym okresie obowiązywał trzyletni „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Międzychodzkiem na lata 2018 - 2020”. W dokumencie tym określono działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów oraz oczekiwane efekty zrealizowanych działań (zał. 6. *Kserokopia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Międzychodzkiem na lata 2018 - 2020*). Powyższe jest **zgodne z art. 180 pkt 1 w zw. z art. 182 ust. 1 ww. ustawy.**

Kwalifikacje kadry

Ustalono, że od 7 stycznia 2002 r. funkcję Kierownika PCPR pełni Pani Grażyna Wyrembska (zał. 7. *Kserokopia Uchwały Nr 2/1/2002 Zarządu Powiatu Międzychodzkiego z dnia 3 stycznia 2002 r. w sprawie powierzenia obowiązków kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie*). Pani G. Wyrembska ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w zakresie pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej (zał. 8. *Kserokopia dyplomu ukończenia studiów wyższych*, zał. 8a. *Kserokopia dyplomu uzyskania specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej*). Posiada wymagany ustawowo staż pracy w pomocy społecznej (zał. 9.-9a. *Kserokopia świadectw pracy Kierownika PCPR*). Powyższe jest **zgodne z art. 51a ust. 1 ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.)**.

Podczas kontroli ustalono, że wg stanu na dzień 19 sierpnia 2020 r., w Jednostce zatrudnionych było dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy mają wykształcenie wymagane na tym stanowisku (zał. 10. *Protokół oględzin dokumentacji kadry z 25 sierpnia 2020 r.*, zał. 10a. *Wykaz pracowników Działu Pieczy Zastępczej PCPR z 19 sierpnia 2020 r.*).

Czynności kontrolne wykazały, że każdy z koordynatorów posiada aktualne badania lekarskie, co zostało sprawdzone podczas analizy akt osobowych (zał. 10., zał. 10a.), nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została mu zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (zał. 11., zał. 11a. *Oświadczenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w sprawie władzy rodzicielskiej, niealimentacji i niekaralności z 19 sierpnia 2020 r.*). Kwalifikacje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej są zatem **zgodne z art. 78 ust. 1 ww. ustawy.**

Pieczka zastępcza w Powiecie

Czynności kontrolne wykazały, iż na terenie Powiatu Międzychodzkiego, w czasie kontroli funkcjonowały 42. rodziny zastępcze, które sprawowały pieczę zastępczą łącznie nad 72. dziećmi. Pośród wszystkich rodzin 2. były rodzinami zawodowymi, 13 rodzinami niezawodowymi, 27 rodzinami spokrewnionymi. W Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej „Nasz Dom” w Chrzypsku Wielkim przebywało 13. dzieci (zał. 12. *Liczba rodzin zastępczych z*

podziałem na rodziny i liczbą dzieci w nich przebywających, zał. 12a. Liczba dzieci Powiatu Międzychodzkiego umieszczonych w pieczy zastępczej z 19 sierpnia 2020 r.).

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej, przydzielono odpowiednio po 15 rodzin zastępczych (zał. 13. Wykaz koordynatorów pieczy zastępczej zatrudnionych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie wraz z liczbą rodzin podlegających każdemu z nich z 19 sierpnia 2020 r.). Podczas kontroli ustalono, że opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zostało objętych 30 rodzin zastępczych na ich wnioski (zał. 14. Protokół rozmowy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej - Panią A.B. z 25 sierpnia 2020 r., zał. 15.-15c. Kserokopie wniosków rodzin zastępczych „A”, „B”, „C” o objęcie opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej). Powyższe jest **zgodne z art. 77 ust. 1 i 4 ww. ustawy.**

Z ww. wykazu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (zał. 13.) wynika również, iż koordynatorzy są zatrudnieni w ramach zadaniowego czasu pracy, co jest **zgodne z art. 79 ust. 2 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176 z późn. zm.).

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu w Księżce Kontroli pod numerem 1/2020.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Jednostki oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne.**

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę spostrzeżenia poczynione przez inspektorów podczas kontroli, rekomenduję:

1. korzystanie w szerszym stopniu z oferty szkoleń, w tym szkoleń on-line, mających na celu podnoszenie kompetencji istniejących rodzin zastępczych,
2. niezwłoczne przekazywanie do właściwych sądów opinii o zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinnych formach pieczy zastępczej,

3. sporządzanie wyodrębnionego sprawozdania z efektów pracy jednostki jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań przez Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Międzychodzie określonych w ww. ustawie, zalecam:

1. **dokonywać oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w składzie**, zgodnym z art. 130 ust. 1 pkt 2, 3 i 6 ww. ustawy,
2. **umożliwić wychowankom rodzin zastępczych wyrażanie opinii w sprawach, które ich dotyczą odpowiednio do ich wieku i stopnia dojrzałości, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka oraz dokumentować zdanie dziecka**, zgodnie z art. 4 pkt 8 i art. 4a ww. ustawy,
3. **opatrywać pisma kierowane do instytucji zewnętrznych podpisami osób uprawnionych do reprezentowania PCPR**, zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 13 Regulaminu Organizacyjnego PCPR,
4. **realizować zadanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie uczestnictwa koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w szkoleniach rozwijających ich kompetencje zawodowe**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 14a ww. ustawy,
5. **przygotowywać plan pomocy dziecku**, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy.

Informacje końcowe

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 18 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
/-/ Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego